

30.07.2021

Basın Kupürleri

diyanet
işleri başkanlığı
basın
müşavirliği

Çocuklara camiye sevdiren imam

Eyüpsultan'daki Hacı Osman Torun Camii İmamı Mahmut Eroğlu, çocuklara camiye sevdirmek için caminin bir köşesine "Çocuk Market" kurdu.

2 YILDIR Hacı Osman Torun Camisinde görev yapan Eroğlu, 1,5 metre boyunda 5 raf olarak hazırladığı dolabı caminin bir köşesine yerleştirdi. Hayırseverlerin getirdiği süt, meyve suyu ve bisküvileri raflara dizen Eroğlu, çocuklara camiye sevdirmek için ikramda bulunuyor.

İmam Eroğlu, yaptığı açıklamada, Çocuk Market fikrini cemaatle paylaştığını belirterek, "Bir cuma hutbesinde cemaate 'camiye market açıyorum' dedim. Onlar da 'cami içerisinde market mi olur' dediler. Sonradan böyle bir market olduğunu öğrenince destek olmaya başladılar." dedi.

"SAĞLIKLI ÜRÜNLER VERİYORUZ"

Eroğlu, bu şekilde çocukların camiye ilgisinin arttığını ifade ederek, "Çocuklar, 'camiye gidelim, çikolataci hocayı bulalım' diye camiye gelir oldular. Çocuklara camiye sevdirmeyi amaçlıyoruz, çocukların camiye gelmesini teşvik ediyoruz. Süt ve sağlıklı ürünler veriyoruz. Cemaat desteğini sunuyor. Yaz

Kur'an Kursu öğrencilerine ve çocuklarımıza ücretsiz, sınırsız ikramda bulunuyoruz. **Camilerden** çocuk seslerinin eksilmemesi lazım. Eğer **camilerde** çocuk

sesleri kesilirse gelecek nesiller olarak bundan kaygı duymamız lazım. Biz de çocuklarımızı camiye buluşturmak istedik." diye konuştu.

"İKRAMLAR ÇOK DEĞERLİ"

Camiden bir çocuğun bir şey almasının mahalledeki diğer çocuklar tarafından duyulduğunu, bunun diğer çocukları da teşvik ettiğini kaydeden Eroğlu, "Camiye gelen

çocuklar her şeyin en güzelini parasız buluyor. Çocuk caminin sıcaklığını ve camide bulunması gerektiğini hissediyor. Çocuklar için ikramlar çok değerli. Bir kahvenin 40 yıl hatırı var. İlerde yaşlanan bu çocuklar cami marketten yapmış olduğu alışverişleri asla unutmaz, büyüdüğü zaman da kendi çocuklarını camilere getirirler." ifadelerini kullandı.

Çocuklardan Kerem Tanrıkoğlu, çocuk marketten çikolata aldığı diğer çocuklar tarafından duyulduğunu, bunun diğer çocukları da teşvik ettiğini kaydeden Eroğlu, "Camiye gelen

Türkiye'den Uganda'ya 'CAN SUYU'

Afrika'nın doğusunda yer alan Uganda'nın birçok bölgesi, **Türkiye Diyanet Vakfı'nın** (TDV) bağışçıları sayesinde içme suyuna kavuştu. TDV'nin dünyanın dört bir yanında yürüttüğü "Bir Damla Hayat" projesi kapsamında, temiz su sıkıntısı çeken ülkelerden Uganda'daki bazı bölgelerin suya kavuşturulması için çalışma başlatıldı. Türkiye'nin yanı sıra farklı ülkelerden gelen bağışları toplayan vakıf, ülkenin 12 bölgesinde açtığı kuyularla su sorununu büyük çapta giderdi. Halk arasında "akıllı kuyu" olarak bilinen uzun ömürlü su kuyuları güneş enerjisi ile 100 metrenin üstündeki derinlikten çektiği temiz suyu memba kalitesinde çeşmelere veriyor. Kuyuların kurulduğu yerlerde yaşayan 10 binlerce Ugandalı, bu çeşmelerden doldurdıkları suları evlerine taşıyarak temiz su tüketme fırsatı buluyor.

İSLAM'I

TANIYINCA MÜSLÜMAN OLUYORLAR

Alman vatandaşı Laura Sophie isimli kadın, Sakarya'nın Akyazı ilçe Müftülüğünde Kelime-i Şehadet getirerek Müslüman oldu. Müslüman olduktan sonra Leyla ismini alan Laura Sophie'yi tebrik eden İlçe Müftüsü Kamil Özcan Demir, "İhtida Belgesi" ile birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarından çeşitli kitaplar hediye etti.

CEMİL ÖZDAŞ-SAKARYA

Müslüman olduktan sonra Leyla ismini alan Laura Sophie'yi tebrik eden İlçe Müftüsü Kamil Özcan Demir, "İhtida Belgesi" ile birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarından çeşitli kitaplar hediye etti. Akyazı ilçe Müftülüğü sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "Alman vatandaşı Laura Sophie, İlçe Müftülüğümüzde düzenlenen merasimde Kelime-i Şehadet getirerek Müslüman oldu. Müslüman olmak istediğini belirterek ilçe müftülüğümüze başvuran Almanya vatandaşı Laura Sophie Müftülüğümüzde düzenlenen törende Kelime-i Şehadet getirerek Müslüman oldu." denildi.

Açıklamanın devamında, "Laura Sophie için ilçe müftülüğümüzde 'İhtida Merasimi' düzenlendi. İlçe Müftüsü Sayın Kamil Özcan Demir öncülüğünde gerçekleştirilen merasimde Kelime-i Şehadet getiren Sophie, Müslüman oldu. İlçe Müftümüz Demir, Sophie'ye İslam dininin temel esasları ile ilgili bilgiler verdi. Merasim Laura Sophie'nin Kelime-i Şehadet getirmesinin ardından yapılan dua ile tamamlandı. Müslüman olduktan sonra Leyla ismini alan Laura Sophie'yi tebrik eden İlçe Müftümüz Kamil Özcan Demir, "İhtida Belgesi" ile birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarından çeşitli kitaplar takdim etti." ifadeleri kullanıldı. (İLKHA)

İslam ve İnsan

BİR AYET BİR TEFSİR

Yararlanılan kaynak: Ömer Celik Tefsiri

Her zorlukta beraber elbette bir kolaylık vardır. Evet, doğrusu her güçlüğün yanında bir kolaylık var. O halde önemli bir işi bitirince hemen düşününce kolaylık var. Yalnız Rabbinne yönel.

(İnsirâh
Suresi - 5 - 8)

● Hz. Peygamber ve arkadaşları Mekke döneminde müşkilerin gerekerek türlü işkencelere kadar varan baskılarından acı çekiyorlardı. Bu durum hem Peygamberi hem de müminleri üzüyordu. Nüce Allah Resulü'nü ve müminleri teselli edici günlerini rahatlatmak için bu ayetleri indirerek sıkıntılardan sonra ferahlanıp ve başarıların geleceğini müjdeledi. Rivayete göre bu süre içinde Hz. Peygamber, 5 ve 6. ayetlerde güçlüğün yanında kolaylığın da bulunacağını iki defa zikredilmesini göz önüne alarak kendisine inanarlara, "Müjdelers olunsun. Size kolaylık geldi; artık bir güçlüğün iki kolaylığa asla galip gelemez!" buyurmuştu. Oldukça muhtaş ve değişik şekillerde açıklanmaya

elverişli olan "O halde önemli bir işi bitirince düşününce" meâlinde 7. ayette ilâhî olarak çok farklı yorumlar yapılmıştır. Ancak en isabetli yorumu göre ayette Resulullah'a ve onun şahsında **Müslümanlar** bütün vakitlerini hayırlı ve yararlı faaliyetlerle değerlendirmeleri, ibadet, dua, tebliğ ve irtisad gibi dini faaliyetlerin de; çalışma, üretme, öğrenme-öğretme, yardımlaşma ve dayanışma gibi dünyevi faaliyetlerin de hakimiyetini istenmiştir. Son ayette ise kişilerin, gerek çalışmasında gerekse ibadetinde yalnız Allah'a yönelmesi, her işini öncelikle O'nun rızasını gözeterek yapması, ne dilyorsa O'ndan dileymesi, ne istiyorsa O'ndan istemesi emredilmiştir.

BİR HADİS

● Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: "Sizden biriniz kendisi için istediğini müminin kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz." (Tirmizî, Şifatu'l-Kayyame)

● Bu hadis-i şerif, müminler arasındaki kardeşlik duygularının ne kadar ilahî seviyede bulunması gerektiğinin bir sembolü niteliğindedir. Ayrıca bir **Müslüman** bencil, emri olmayacağına ortaya koyar. Çünkü bencillik cemaat olmayı engeller, bir hastalıktır. Sadece kendini düşünen insan, başkaları ile paylaşmayı bilmediği için yalnızlığa mahkumdur. Yarattıkları en iyi bilen Rabbiniz'in ve dinî **İslam**'ın, insanları işte bu duygulardan kurtarıp, yüceltmek ve yükseltmek için; "Kendi nefsi için istenilen şey" in diğer insanların için de istemesi prensibini getirmiştir. Bencillerin dünyasında başkasına yer yoktur. Bu duyulanla bağdaşmaz, mü'mine yakışmaz.

Mü'min, imanının gereği olarak başkalarını da düşünür, başkalarının da iyiliğini ister. Bu konuyla ilgili bir Hadis-i Şerif daha rivayet edilir: Bir gün Resulullah'ın arkadaşlarından biri olan Muaz, Efendimiz'e: "İmanın en yüksek derecesi nedir?" diye sordu ve Peygamberimiz ona: "Allah için sevmek Allah için buğzetmek ve dilini Allah'ın zikri ile meşgul etmemek" buyurdu. Hz. Muaz (r.a.) (yine) sordu: "Ey Allah'ın Resulü (Bu tavsiye ettiğiniz şeyleri yapamıyorsa ne yapmamı istersiniz?" Resulullah (as) cevaben buyurdu: "Kendini için hoş gördüğün, şeyi bütün insanlar için de sev; nefesine yapılımasını hoş gördüğün şeyleri diğer insanlar için de hoş gör!"

Ensar olalım

Mütecil ve göç insanlık tarihi kadar eski kavramlar. İnsanlık, var olduğundan bu yana daha güvenli, daha özgür bir hayat yaşayabilmek için topraklarını terk etmek zorunda kaldı, kalyor. Son yüzyıllarda ise "mütecil-göç" daha çok "büyük bir acıdan kaçış" simgeliyor. Savaşlardan, baskıcı yönetimlerden, etik temizliklerden kaçan milyonlarca insan, hayatı kalabilmek için zorlu yolculukları ve tehlikeleri göze alıyor. Sadece yolculuklardaki zorluklar değil, vana noktalarında yaşayacakları belirsizlikler de onları yıldırıyor, çünkü kalırlarsa beslenme, barınma ve güvenlik gibi en hayati ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olduklarını biliyorlar. Ecdad tarihimizde de buna benzer pek çok göç hareketi yaşanmış ve Sultan Abdülmecid'in takındığı "Tacımı veririm, tahtımı veririm ama devletime sığınanlara asla vermem" tavrı ile tüm göçmenler Anadolu topraklarında emir bir şekilde yaşama-ya devam etti.

İNANCI YASAMAK İÇİN

İslamı söylemde ise göç, "hicret" kavramı ile çok daha özel bir gerçekle karşımıza çıkıyor. Hicrette, yaşamak için güvenli yerlere kaçış değil, inanca yaşamak için hayatta kalma ideali yer alıyor. Bu nedenle zorlayıcı sebepler ortaya çıktığında uygun yerlere göç edilmesi gerektiğini Allah (cc) Nisa suresi 100. ayette açıkça belirtiyor: "Allah yolunda hicret eden, yeryüzünde barınacak çok yer de bulur, genişlik (ve bolluk) da."

DERİSİ ENSAR'DAN ALIYORUZ

Hayatımızın her alanında bize yol gösteren, rehber olan dinimiz, göç ve mütecil konularında da tutmamız gereken yolu uygulamalı olarak bize gösteriyor. Biz **Müslümanlar**, darda kalana yardım etme, kucak açma dersini muhacirlere kucak açan Ensar'dan öğreniyoruz. Mekke **Müslümanları**, müşkilerin zulüm ve baskılan yüzünden her şeylerini bırakıp Medine'ye göçtüklerinde orada yaşayan **Müslümanlar** varlarını yoklarını ortaya koyarak onları himaye eder. Hucurat suresinde geçen "Müminler ancak kardeşler"

Ensar ruhu, insanlığın göç ve mütecilere bakış açısını belirleyen bir duruştur. "Müminler ancak kardeşler" ayeti, Ensar'ın sadece Allah rızası için mallarını ve hayatlarını Muhacirlerle paylaşmalarıyla anlarını bulur. Şimdi bu ruhu bir kez daha hayata geçirme görevi bizim omuzlarımızda. Şimdi bir kez daha ensar olma zamanı.

ayetin taşıdığı anlam da bu olay ile ortaya konmuş olur. Yine onlar Enfal Suresi 74. ayetteki müjdeye de nail olurlar: "İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cihad edenler ile (hicret edenleri) barındıranlar ve yardım edenler, işte gerçek mü'min olanlar bunlardır. Onlar için bir bağışlanma ve üstün bir rızık vardır."

MALLARINI PAYLAŞMAK İSTERLER

Hicretten bir süre sonra Hz. Peygamber, Ensar'ın "Ya Rasulallah, mallarımız kardeşlerimizle aramızda paylaştı" şeklindeki tekliflerini geri çevirir. Kur'an bu yüksek ruhlu insanların fedakârlıklarını Haşr suresinde "Onlardan (muhacirlerden) önce o yurda (Medine'ye) ve imana yerleşmiş olanlar, hicret edenleri severler. Onlara verilemlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık duymazlar. Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar

bile onları kendilerine tercih ederler" ayeti ile insanlık tarihine mal eder. Ensar'ın ensar yapan **İslam**'ın inşa ettiği bu ruhtur şüphesiz. Bu şekilde ortaya çıkan yaşam modeli insanlık tarihinde benzeri görülmemiş bir sosyal olay ve yardımlaşma ruhudur.

ALLAH'A YARDIM EDERSENİZ, ALLAH DA SİZE YARDIM EDER

Şimdi bu örneği bir kez daha hayata geçirme görevi bizim omuzlarımızda yükümlendi. Son yıllarda sıkıntı yaşayan komşularımızdan ve zorlu coğrafyalardan gelen muhacir kardeşlerimiz ülkemize sığınıyor. Biz de ilk günden beri-bazı istisnalarla rağmen- misafirlerimize merhamet ve hoşgörü ile yaklaşıp, yaklaşıma devam ediyoruz. Allah Müzzemmil suresi 20. ayette, peygamberlerine gönderdiği dine ve bunlara bağlanan müminlere yardımını verdi mecazi bir üslupla kendine yapılımsı yardım olarak tanımlar, "Allah'a güzel bir

borç verin" ve Muhammed suresi 7. ayette bu yardımın mükafatını açıklar: "Eğer Allah'a yardım ederseniz, Allah da size yardım eder." Kısaca bu ve benzeri ilahî mesajlar yoluyla Ensar olmaya davet ediliyor.

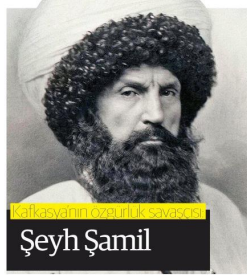
KARDESLİĞİMİZ BAKİ OLSUN

Ensar olmak, darda kalan müminlere yardım edip kucak açarak onların insanca yaşamlarını sağlamaktır. Sonuçta da **İslam**'a yani Allah'a götürülen yola yardımcı olmak, onun ebedi hakikatlerine kucak açmaktır. Ülkemize sığınan bu insanların hayatlarına ülkelerinde devam etmeleri elbette başta kendileri olmak üzere herkesin temennisi. Ancak bunun ne zaman gerçekleşeceğini şartlar belirleyecek. Durum ne olursa olsun, bu kitleleri halkımızdan layık oldukları iyi niyet ve iyi muameleyi görmeye devam etmelidir.

vefatından sonra direnişin lideri oldu.

MEDİNE'DE VEFAT ETTİ

Kafkasya'daki halklar Şamil'i **İslam** seçerek, düzenli bir ordu kurulumuna sağladı. Şeyh Şamil, **İslam** seçildiği 1834'ten 1859 yılına kadar, 25 yıl Karlık Rusyası'nın askeri gücünün çöküşü ve ellerindeki imkanlara rağmen kurduğu düzenli orduyla uzun süre destansı bir mücadele sürdürdü. 1859'da ise teslim olmak zorunda kaldı. 1869'da İstanbul'a gelen ve ardından **hacca** gitmek için yola çıkan Şeyh Şamil, 4 Şubat 1871'de Medine'de vefat etti. Şeyh Şamil, Medine'de bulunan Cenneti'l-Baki'ye defnedildi.

Şeyh Şamil

Kuzey Kafkasya halklarının siyasi ve dini önderi Şamil, Dağıstan'ın Gimri köyünde 1797'de dünyaya geldi. Şeyh Şamil, arkadaşları ile ilim öğrenmek için Irak'a giderek, Türkiye'de "Mevlana Halid-i Bağdadi" olarak bilinen Nakşibendi Şeyhi Kürt alim Mevlana Halid-i Şehrezori'den tefsir, hadis, fıkıh, tasavvuf gibi dini ilimler ile edebiyat, tarih ve fen bilimleri öğrendi. Şehrezori, talebesi Şeyh Şamil'e halifeliğe de vererek, onu Kafkasya'ya gönderdi.

DİRENİŞİN LİDERİ OLDU

Şamil, Çarlık Rusyası'nın, Kafkasya'daki **Müslüman** milletleri esaret altına alma

politikasına karşı Kafkasya'nın özgürlüğü için mücadeleye verenele katıldı. Kuzey Kafkasya **Müslüman** milletlerinin 18. yüzyıl sonlarında başlatıldıkları, Ruslar'ın "Müridizm", kendilerinin ise "Gazavat" adını verdikleri direniş hareketi, liderleri **İslam** Mansur'un ölümünden sonra uzun yıllar lider çıkaramadı. Nakşibendi-Halidi Şeyhi İsmail Şirvani'ye bağlanarak hilafet aldıktan sonra 1827'de Dağıstan'da dönemin Şeyh Şamil'in arkadaşları Molla Muhammed, 1829'da Gazavat hareketinin liderliğine seçildi. Bu dönemde Molla Muhammed'in en önemli yardımcısı olurken, onun ve ardından seçilen Hamza Bey'in

Türklerin Anadolu'daki ilk camisi

Türklerin Anadolu'yu yurt edinmesinin ardından bu topraklara inşa edilen ilk **camii** hangisi olduğunu biliyor musunuz? Anadolu'nun kapılarının 1070 Malazgirt zaferiyle açıldığını hepimiz biliyoruz. Ancak Anadolu fethinin ve Türkleşmesinin ilk adımı, Malazgirt Zaferi'nden önce Ani şehrinde atıldı. 1064'te Anadolu'da kilit nokta olan Ani Kalesi'nin fethi, Malazgirt Zaferi, İstanbul'un fethi ve Viyana Kuşatması'nın da bir habercisiydi. 16 Ağustos 1064'te Ramazan-ı Şerif'in birinci gününde fethedilen Ani Kalesi'nde, komutan Ebu'l-Meneuğher tarafından eserler yapıldı. İşte bu eserlerden biri de Anadolu topraklarındaki ilk **camii** olan Ebu'l-Meneuğher **Camii** idi.

KİTABESİNDE SU BİLGİLER VAR

Yapıya ait olan kitabe de yapının inşa tarihiyle ilgili su bilgiler yer alır: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Bu mescid ve minaresinin yapılması büyük emir Savr oğlu Sücaudevle Ebu Süca Manuğher tarafından Efendimiz, Ulu Sultan, Büyük Sehinşah Doğmuş ve Batının Sultanı Fetih babası Alparslan oğlu Melik Şah'ın zamanında emredildi."

SENEYE İBADETE ACILACAK

Kars'a 45 kilometre uzaklıktaki Ani Antik Kenti'nde bulunan Ebu'l-Meneuğher **Camii**, Orta Asya Türk mimarisinin izlerini taşıyor. Kırmızı ve siyah renkli düğün tuf taşlarıyla inşa edilen **camii**, UNESCO'nun Türkiye'deki ibadethane olarak koruma altına aldığı Süvey Divriği Ulu **Camii**'den, Diyarbakır'daki Ulu **Camii**'den daha da eski ve daha geçmişi sahip. Tavanında Selçuklu dönemi yıldız motifleri bulunan ve seçkin köşeli minareye Esma'ül Hüsnâ'ya atfen 99 basamaklı merdivenle çıkıyor. Geçen yıl restorasyonu alınan **camii** önümüzdeki sene yeniden ibadete açılmas planlanıyor.

Çocuklarımıza ne okuyalım?

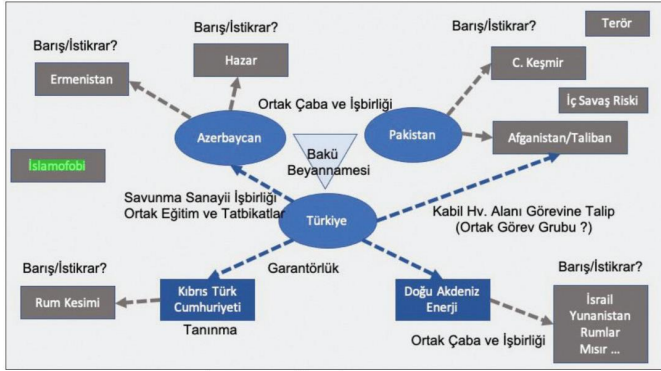
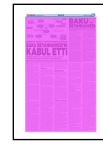

Kur'an'ı Seven Çocuklar: İlk tanışmalar önemlidir. Orada oluşan duygular ömrümüz boyunca bize eşlik edecek kadar etkilidir. Çocuklarımız güzel Rabbinizin cümleleri ile ilk tanıştıkları ne hissederse, yıllar boyunca Kur'an okurken benzer duyguları hissedebilir. Sevebilir tanışsalar, sevebilir okursalar. Sevebilir okursalar, sevebilir yaşamaya gönüllü olurlar. Kur'an severlerse, Kur'an kendilerine gönderen Allah'a da severler. 9 kitaptan oluşan Kur'an'ı Seven Çocuklar Seti, çocuklarımızın hayat kitabımız Kur'an'la tanışıklığına sevgi tohumları ektir. İçerisinde hikâyeler, öyküler, oyunlar ve etkinliklerle çocuk dünyasının kapısını ayet ayet tüklatıyor, sure sure yepertiyor.

Yazar: Hatice Kübra Tongar
Yayın: Hıy Kitap

Tefekkür Yürüyüşleri: Merve teyze çocukları Ömer Faruk ve Ali Tank ile birlikte doğa yürüyüşüne çıkar. Ormandaki çocukları sürprizlerle beklemektir. Yürüyüş sonunda Ömer Faruk ve Ali Tank su sorularını cevapları bulacaklar: Kozalakları neden bazen kapalı bazen açık olur? Salıngazları neden küçük çocukları? Hayvanları nasıl yardım edebiliriz? Ağaçlar neyle beslenir? Çocuklarımızı çıktığımız doğa yürüyüşlerinde yanınızda bulundursanız zamanı hem daha verimli hem de daha eğlenceli şekilde değerlendirebileceğiniz bir eser. Yazar: Merve Gülcemal
Yayın: Düş Değirmeni Kitaplığı

AZERBAIJAN-PAKİSTAN-TÜRKİYE PARLAMENTO BAŞKANLARI BAKÜ BEYANNAMESİ'Nİ KABUL ETTİ

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, "Savaş kaybetmesine rağmen 20 Haziran seçimlerinden sonra yeniden seçilen Paşinyan'ın, imzaladığı belgelerin uygulanmasını hızlandırmasını ümit ediyoruz. Bu adımı samimiyetle atması halinde Türkiye olarak aynı anlayışla karşılık vereceğimizi tekrar ifade etmek isterim." dedi.

Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan parlamento başkanları, Bakü Beyannamesi'nin kabul etti.

Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları Birinci Toplantısı, Azerbaycan Millî Meclisi Başkanı Sahiba Gafarova'nın evsahipliğinde, TBMM Başkanı Mustafa Şentop ve Pakistan Millî Meclisi Başkanı Asad Kaiser'in katılımıyla Bakü'de yapıldı.

Beyannamenin icra toplantısında kabul edilmesinin ardından TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Pakistan Millî Meclisi Başkanı Asad Kaiser ve Azerbaycan Millî Meclisi Başkanı Sahiba Gafarova, Azerbaycan parlamentosunda konuşma yaptıktan sonra beyanname imza altına alındı.

TBMM Başkanı Şentop, Bakü'de bulunmaktan büyük memnuniyet duyduğunu belirterek Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan arasındaki köklü ilişkileri "dostluk ve kardeşlik" paydasında tanımladıklarını söyledi.

Bu paydadan tarihi, siyasi, beşerî ve kültürel bağlardan oluşan müşterek bir zemini ifade ettiğini dile getiren Şentop, "Söz konusu zeminde geliştirdiğimiz müstesna ilişkilerimiz, zor zamanlarda ve milli davalarla sergilenen ortak bir anlayışla kendini ispat etmiş tutarlı ilişkiler olmasından gurur duyuyoruz. Halklarımızın saadet, keder ve kader algısının bir olmasının 21'inci asrda ne kadar nadir ve kıymetli bir his olduğunun da farkındayız. Ezeli ve ebedi dostlar olarak yüz yüze geldiğinde birbirine samimiyetle tebeşür eden halklarımız, ümitsizlikten istikbalî bakımdan en büyük temelatımız olduğuna inanıyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Üç ülkenin parlamento başkanları olarak yeni bir girişimi Bakü'de başlatmanın heyecanını yaşadıklarını belirten Şentop, müşterek paydaşları olgunlaşacak bu girişimin parlamento arası işbirliği daha da zenginleştirerek somut projelere hayat vermesini temenni ettiğini kaydetti.

Azerbaycan ordusunun vatan muharebesi sırasında Azerbaycan'la olan birlik ve beraberliği dünyaya kazandıran etkiilerini anımsatan Şentop, yan yana dalgalanan bayrakların, dayanışmanın şanlı sembolü olarak hafızalardaki yerini aldığını söyledi.

Şentop, zafere giden yolda şehit olan 2 bin 906 kahramana Cenabıhak'tan rahmet, Azerbaycan halkına başsağlığı diledi.

Azerbaycan, Pakistan ve Türkiye olarak yakın coğrafyaya ilgilendiren kronikleşmiş meselelerin çözülmesinde içi üzerlerine düşen birer çark sorumluluk olduğunu ifade eden Şentop, siyasi meselelerin yanında savunma, ulaştırma, bölgesel barış ve güvenlik, ticaret, enerji, eğitim, turizm, bilgi ve iletişim teknolojileri sahalarında ortak faaliyetlerin de içi işbirliğini temsil taşlarındandır olduğunu dedi.

Şentop, Bakü Beyannamesi'nde ilan ettikleri iradenin hayata geçirilmesini için parlamentolarda uygun kurumsal zemini hazırlamanın gerektiğini anlatarak

parlamento başkanları olarak aradaki samimiyetle bu süreci kolaylıkla tamamlayacaklarını ve içli mekanizmayı süratle kurumsallaştıracaklarını inandığını kaydetti.

"VAKUR BİR AÇILIM"

Azerbaycan'ın muzafer bir devlet olarak kapsamlı bir barış anlaşması imzalamak için Ermenistan'a yaptığı çağrıyla "vakur bir açılım" olarak değerlendirdiklerini belirten Şentop, bu süreçte muvaffakiyetler temenni ettiğini söyledi. Şentop, şöyle devam etti:

"Ermenistan'ın söz konusu çağrıyla iyi niyetli ve yapıcı bir anlayışla karşılık vermesini yapabileceği en doğru hamle olacağına inanıyoruz. Savaş kaybetmesine rağmen 20 Haziran seçimlerinden sonra yeniden seçilen Paşinyan'ın, imzaladığı belgelerin uygulanmasını hızlandırmasını ümit ediyoruz. Bu adımı samimiyetle atması halinde, Türkiye olarak aynı anlayışla karşılık vereceğimizi tekrar ifade etmek isterim."

Bu süreç zarfında, Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan'ın dayanışmasının barış isteyenleri cesaretlendireceğini ve süreci hızlandırabileceğini düşünüyoruz. Karabağ gibi Kıbrıs da Türkiye'nin yarım asırlık milli ve asli meselesidir. 50 seneden uzun bir süredir Kıbrıs meselesine çözüm bulunamamasının esas sebebi, Rum tarafının hakimiyetçi zihniyeti ve Ada'nın eşit sahibi Kıbrıs Türkleri ilektiden ve refahı paylaşmak istememesidir. Kıbrıs Türk tarafı ise Cenevre'de egemen eşitliklerinin ve uluslararası eşit statülerinin tescil edilmesini, bilahare iki devlet arasında müzakerelerin başlamasını isteyerek Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne yazılı bir teklifte bulunmuştur. Kıbrıs Türk tarafı teklifini, adadaki iki devlet arasında işbirliği ilişkisi tesisi üzerine inşa etmiştir. Kıbrıs Türk tarafının söz konusu vizyonunu Kıbrıs'ta çözümü sağlayacağına, aynı zamanda da bölgesel barış ve istikrarı güçlendireceğini inanıyoruz ve balse konu vizyonu destekliyoruz."

"AMBARO STATÜKOSU DEĞİŞMELİ"

Kıbrıs Türkü'nü senelerdir insanlık dışı ambargolarla maruz bırakan statükonun değişmesini samimiyetle arzu ettiğini vurgulayan Şentop, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Uluslararası toplumdaki bu süreçte destek vermesini, Kıbrıs Türk tarafının yeni teklifini ön yargısız şekilde değerlendirmesini bekliyoruz. Bu çerçevede, Azerbaycan Millî Meclisi Dışişleri ve Parlamento Arası İlişkiler Komitesi Başkanı Sayın Samed Seyidov başkanlığındaki heyetin 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı gibi anımları bir günün Türkiye Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ziyaret etmesini son derece önemli bulduğumuzu ifade etmek isterim. Bu temaların karşılıklı olarak artarak devam etmesi Kıbrıs Türk halkına haklı davasında kuvvet verecektir. Bu temaların karşılıklı olarak artarak devam etmesi Kıbrıs Türk halkına haklı davasında kuvvet verecektir. Bu bağlamda,

ambargo ve kısıtlamaların hafifletilmesine yönelik Azerbaycan tarafından atılacak adımlara da önem atfedeceğiz."

TBMM Başkanı Şentop, Pakistan'ın da Kıbrıs Türkleriyle olan dayanışmasının artarak devam edeceğini inandığını dile getirdi.

"AFGANİSTAN'DA TARAFALAR BİR AN EVVEL UZLAŞMALI"

Afganistan'ın yeni bir iç savaşına eşişine geldiğini endişeyle müşahade ettiklerini söyleyen Şentop, Afgan ordusunun Taliban'ın saldırılarına karşı koymakta zorlandığını belirtti.

Afganistan'da artan istikrarsızlık ve kötlüsen güvenlik durumunu bölge ülkelerine çok boyutlu etkilere olacağına dikkati çeken Şentop, "Giderek kötlüsen güvenlik şartlarının teklidinde, başta bölge ülkeleri olmak üzere, Türkiye'ye yönelik artan bir güç baskısı da mevcut. Bu tabloda Afganistan'ın içi dünyayla bağlanmış sağıyan Bakı Havaalanı'nın açık kalmasını önemli olduğunu düşünüyoruz." dedi.

Türkiye bu bağlamda bir sorumluluk üstlenmeye hazırlandığını aktaran Şentop, "Afganistan'da şiddetin bir an evvel son bulması, tarafların müzakere edilmiş siyasi bir çözümde uzlaşması gerekiyor. Ancak özellikle Taliban'ın, son dönemde sahada elde ettiği kazanımlar nedeniyle müzakere masasında maksimalist bir tutum takındığını takip ediyoruz. Arzumuz Taliban başta olmak üzere bütün tarafların, Afgan halkının huzur ve refahı için daha yapıcı bir tutum benimsemeleridir." diye konuştu.

"AZERBAIJAN'IN ZAFERİNDEN MEMNUNUZ"

Pakistan Millî Meclisi Başkanı Asad Kaiser de Azerbaycan halkını 44 günde elde edilen zafer dolayısıyla tebrik ederek bu zafere Pakistan halkının da memnuniyet duyduğunu ifade etti.

"Azerbaycan, Pakistan ve Türkiye aramızın yan yana dalgalanmasından memnuniyet duyuyoruz." diyen Kaiser, isgal altındaki toprakların kurtarılmasının kolay olmadığını ancak Allah'ın gereken kudret ve cesareti Azerbaycan askerlerine bahşettiğini de belirtti.

Kaiser, benzer şekilde Hindistan'ın Cammu Kesmir bölgesindeki hukuk dışı işgalinin birer halkın barış ve refahı içindeki özgürlüğüne en kısa zamanda ulaşmasını umduğunu ifade etti.

Türkiye ve Azerbaycan'a, Pakistan'ın yanlarındaki duruşları nedeniyle teşekkür eden Kaiser, Bakü Beyannamesi ile sunulan önerilerin uygulanmaya konulduğunu da görmek istediklerini kaydetti.

"TARİHİ BİR OLAY" DEĞERLENDİRMESİ

Azerbaycan Millî Meclisi Başkanı Gafarova da toplantının Azerbaycan Parlamentosu'nda gerçekleştirilmesini, iç kardeş ülkenin, meclis başkanlarında burada temsil edilmesini tarihi bir olay olduğunu söyledi.

Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan

arasındaki müşterek güven ve kardeşlik temelinde zühur bulan ikili ilişkilerin uzun yıllardır devam ettiğini altını çizen Gafarova, Azerbaycan'ın Karabağ'daki zaferine de değindi. Gafarova, "Adalet için verdiğimiz savaşta hem Pakistan hem Türkiye'nin aldığımız destek sonrası kadar zihinlerimizde, gönüllerimizde kalacaktır." dedi.

Parlamentolar arasındaki yakın ilişkilerin, halklar arasındaki ilişkilerin gelişmesine hizmet edeceğini belirten Gafarova, üçlü parlamento başkanları toplantısının da uluslararası platformlarda müşterek çıkarların desteklenmesi açısından önem arz ettiğini vurguladı.

Gafarova, bu mekanizmanın kurumsallaşmasını ve daha etkin mekanizmaların gelişmesini sağlasın umduğunu ifade ederek üç kardeş ülkenin uluslararası huzuru ve refahı tesis etmek için gösterdiği gayretlerin daha güçlenmesini beklidiklerini söyledi.

Gafarova, Ermenistan'ı mayınlarla ilişkin haritaları ibraz etmediği için de kınadığını belirtti.

Konuşmaların ardından üç parlamento başkanı Bakü Beyannamesi'nin imzaladı.

BAKÜ BEYANNAMESİ

Parlamento başkanları, Azerbaycan, Pakistan ve Türkiye arasında kardeşlik, tarihi ve kültürel bağlar, karşılıklı saygı ve güven temelinde var olan ilişkilerin öneminin altını çizerek devletler ve milletler arasında var olan ilişkilerin daha da derinleştirilmesi için üç ülke arasındaki parlamenter diyalogu ve işbirliğini güçlendirmenin gerekliliğini kabul etti.

Azerbaycan, Pakistan ve Türkiye'nin bölgelerinde barış, istikrar ve halkın iyiliği için inşa etme ve geliştirmede oynadıkları önemli rolleri ve katkılarını vurgulayan Beyanname'de, kendi bölgelerinde, istikrar, güvenlik ve refahı geliştirmek için Azerbaycan, Pakistan ve Türkiye arasında daha kapsamlı işbirliğini stratejik önemini altı çizildi. Beyanname, şunlar kaydetti:

"Parlamento başkanları, dış destekli terör eylemleri tehdidi dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere siber saldırılar, hibrit savaş biçimleri, hedefli dezenformasyon kampanyaları ve birçok ülkede **Musliman** toplulukların barış içinde bir arada yaşamasını etkileyen artan **İslamofobi** eğilimleri gibi ülkelerin karşı karşıya olduğu sayısız zorluğu ve ortaya çıkan tehditlerin bilincinde olarak;

Uluslararası hukukun ilke ve normlarına, ayrıca ülkelerimizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ve diğer uluslararası belgelerdeki yükümlülüklerimize olan bağlılığımız işbirliğini pekiştirilmesi için yeni adımlar atarak;

Kovid-19 salgınının ekonomik büyümeyle ilişkili dünya çapındaki etkilerinin farkında olarak;

Ermenistan'ın yaklaşık 30 yıldır sürmekte olan işgalinin ardından, bölgesel bütünlüğünü yeniden sağlayan Azerbaycan hükümetini ve halkını tebrik ederek;

BAKÜ BEYANNAMESİ

Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan Meclis Başkanları arasında Bakü Beyannamesi imzalandı. Bu gelişmenin özellikle savunma alanındaki anlamını açıklayalım.

■ GÜRSSEL TOKMAKOĞLU

Yeni statükonun kabulüdür. Bu bakımdan Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınması gerekmektedir. Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan arasında askeri alanda ortak görev grubu oluşturulması, tatbikatlar ve eğitimler yapılması, savunma sanayii işbirliği projeleri üzerine daha fazla eğilim ve istihbarat paylaşımı hususunda gerekli irade ortaya çıkıyor. Bunlar halen yapılan işler idi bundan böyle daha güçlü projelere sergilecek konular.

Hatta Türkiye'nin talip olduğu Afganistan'daki Bakı Hava Alanı görevi gerçekleştirilecek olursa, burada Türkiye'nin yanına Bakü Beyannamesi'ne dayanarak ortak bir görev gücü oluşturabilir ve bu ülkelerden askeri destek alınabilir.

Bakü Beyannamesi'nin hazırlığı ve metninin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Bakü ve Şuşa'yı Haziran ayında ziyaret ettiği resmi ziyarette yapıldığı ve bu arada onaylanması süreci geçirdi. Ayrıca Devlet Başkanları olarak Recep Tayyip Erdoğan, İbrahim Aliev ve İmran Han arasında tam bir mutabakat vardır, sürekli bu konuları görüşmüşlerdir, pekiştirmişlerdir ve bugün bu konu tamamlanmış haldedir.

Böylelikle Hazar, Doğu Akdeniz ve Güney Asya üçgeninde bir barış ve istikrar üçgeni oluşturulmuştur. Türkiye, doğusunda bir barış ve istikrar bölgesine sahip olmuştur. Yeni kurulacak mekanizmalarla uluslararası alanda fedakarı işbirliği imkanı yaratacak bu Bakü Beyannamesi'nin başka ülkelerde de bir fırsat olarak görülmesi hususu ortaya çıkmıştır.

(Gürsel Tokmakoglu'nun politika merkez, com'da yayımlanan 29 Temmuz 2021 tarihli yazısıdır.)

Ve Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları Birinci Toplantısı'na evsahipliğinden ötürü Azerbaycan Millî Meclisi şükranlarını ifade ederek: Azerbaycan, Pakistan ve Türkiye'nin kardeş halklarını daha da yakınlaştırmak için hem ikili hem de çok taraflı düzeyde parlamenter arası diyalog ve işbirliğini geliştirmeye yönelik caba göstermek kardeşliklerimizin beyan ettiler."

Beyannameye, mevcut ilişkilerin gücünde ve daimi komitelerin, dostluk gruplarının ve parlamenterlerin idari personelinin işbirliğini teşvik etme konusundaki kararlılıklarını teyit eden parlamento başkanları, uluslararası anlaşmazlıkların çözümünde ve uluslararası barış ve güvenliğin pekiştirilmesinde ikili ve çok taraflı parlamenter ilişkilerin rolünü vurguladı.

Yapıcı bir diyalog ve işbirliği için başları bir platform sunma çabalarında uluslararası kuruluşların, özellikle de parlamenter asambleleri desteklediklerini ifade eden parlamento başkanları, kadın parlamenterlerin karar alma süreçlerindeki rol ve sorumluluklarını artırmaya yönelik girişimleri ve atılan adımları desteklediklerini belirtti.

Parlamento başkanları, karşılıklı menfaatlerin söz konusu olduğu bölgesel ve küresel konularda yakın çalışmaya hazır olduklarını ve uluslararası parlamenter kuruluşlarda üç kardeş ülkeye olarak ortak bir duruş sergilemeye çalışacaklarını ifade ederek, bölgesel ve uluslararası parlamenter platformlarda **İslamofobi** ayırmak ve **Musliman** azınlıklara yönelik baskılara karşı mücadelede konusunda ortak çabaların koordinasyonunu teşvik etti.

Beyannameye göre; ulaştırma, ticaret, enerji, halkları arası temas, eğitim, sosyal ve kültürel tetik, turizm ve bilgi ve iletişim teknolojilerinde bölgesel bağlanışla ilişkili daha iyi işbirliği inşa etme çabalarında hükümetlerine kapsamlı destek verme hususunda mutabak kalandı.

Başkanlar, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının geniş kapsamlı etkilerine ilişkin müzakerelerde bulunurken bilgi ve en iyi deneyimlerin tetik süreci destekleme hususunda mutabak kalandı ve bu sorunla etkin ve kapsamlı bir şekilde mücadele edilecek adna uluslararası işbirliğini ve dayanışmasını güçlendirmesi açısından bulundu.

Bağımsızlık, egemenlik, bölgesel bütünlük ve devletlerin uluslararası sınırlarının dokunulmazlığı için güçlü desteklerini ve karşılıklı saygılarını yeniden tasdik eden üç meclis başkanı, Ermenistan Cumhuriyeti'nin Azerbaycan'a mayınları atmasını kınayarak, kurtarılmış toprakları yeniden inşa etme ve yerinden edilmiş kişileri evlerine döndürme çabalarında olduklarını vurguladı.

Bir sonraki üçlü toplantısının ise Pakistan'da, Mart 2022'de gerçekleştirilmesinde mutabak kalandı.

burhan.isliyen@diyanet.gov.tr

Burhan
İŞLİYEN

Sorumluluk!.. (2)

HAZRETİ Peygamber (a.s.) “Rabbim beni terbiye etti. Terbiyemi güzel yaptı, beni ne güzel terbiye etti” ifadelerinde buyurduğu gibi bütün bu yetiştirimin vahiyle terbiye edilmesinin neticesinde garibe, yoksul ve fakire, sakata, hastaya... öyle bir itina gösterir, öyle bir rahmetle muamele ederdi ki... Efendimiz (a.s.) yolda giderken yolun kenarında o günkü şartlarda köleler (temizlik işçileri)kal-dırımında (yolun kenarında) böyle bir şeyler koymuşlar ortalarına yemek yiyorlar.

Kibirli bir insan, kendisini üstün gören-makam mevki sahibi- bir insan, sokağın ortasında, yolun kenarında kölelerin, hizmetçilerin sofrasına asla oturmaz. Efendimiz (a.s.) oradan geçerken o hizmet eden köleler “Ya Rasulallah! Bizimle soframızı paylaşır mısın?” diye Efendimiz (a.s.)’ı davet ediyorlar. Hz. Peygamber (a.s.)’de büyülenmenin, kibrin zerresi yoktur, emaresi yoktur. “Kalbinde hardal tanesi kadar kibir olan cennete giremez!” buyurur Hz Peygamber (a.s.).

Onun için hemen onları onure etmek için -ihtiyacı olduğundan değil- davetlerine icabet etmek için, gönülleri kalmısın, Peygamberimiz (a.s.) bize tenezzül etmedi, bizim yanımıza oturmadı demesinler diye oturdu yanlarına. Çünkü insana saygı duyuyordu. Yanlarına oturup onlarla sofralarını paylaşırken Arap aristokratlarından birisi geçti. Kendisini toplumda farklı gören kafaya sahip olan adamlardan bir tanesiydi. Efendimiz (a.s.)’ı orada kölelerin yanında- oturmuş, sofralarını paylaşırken görünce “Suna bak! Oturmuş kölelerle birlikte köle gibi yemek yiyor” dedi.

Efendimiz (a.s.)’a böyle satışa. Hz. Peygamber (a.s.) mübarek yüzünü sesin geldiği tarafa doğru çevirdi ve şöyle buyurdu:“Benden iyi köle mi olur! Ben âlemlerin Rabbi Allah’ın kölesiyim. Ben âlemlerin Rabbi Allah’ın kölesiyim.”

Abdullah b. Ümmü Mektum’un geldiği zaman farkında olmaksızın yüzünü hafif eğişten Efendimiz (a.s.)’ın yaşamış olduğu hadise neticesinde inen ayetlerden çıkarmamız gereken çok ders var bu anlamda.

Efendimiz (a.s.) Medine’den ayrıldığı Medine’de yerine vekil olarak Abdullah b. Ümmü Mektum’u bıraktı. Hz. Bilal’in ezan okunmadığı zamanlarda ezanı kendisine okuma görevi verdiği sahibilerden bir tanesiydi. Cihat emri gelince, Allah için sefere çıkma emri gelince Abdullah en önde olanlardan bir tanesiydi. “Ya Rasulallah! Gücüm yetseydi seninle beraber cihad meydanlarında koşardım” diyen,öyle sorumluluk duyan bir zattı.

Kadisiye Savaşında, Hz. Ömer döneminde “Ben de katılmak istiyorum. Sancağı bana verin. Ben zaten düşmanın nereden geldiğini görmem, kaçma imkânım da kaçma şansım da yoktur” dedi. Sancağı aldı eline Kadisiye Savaşı sırasında şahadet serbetini içti. Gözünün görmemesi Abdullah’a engel olmamıştı.

Kulağın duymaması bazen insana engel olmaz. Bazen ayakların yürüme kabiliyetini kaybetmesi insana engel olmaz. Dilinin konuşma kabiliyetini kaybetmesi insana engel olmaz. Asıl engel gönüllerdedir.

Bulduğumuz her yerde Allah’ın rızasını kazanmanın gayretiyle bir mesuliyet duygusu taşımamız. Dünyaya sadece Rabbimizin rızasını kazanmak üzere gönderildik. Yaşamış olduğumuz hayat, bize O’nun rızasını kazandıracak bir hayatsa anlamlı bir hayattır. Yaşamış olduğumuz hayat bizi cennete götürmeyecekse, Allah’ın rahmetine, mağfiretine nail kilmayacaksa; yaşamış olduğumuz hayat bizi peygamberlerle, şehitlerle, salihlerle beraber kilmayacaksa bu hayatın anlamı yoktur.

Abdullah bin Ümmü Mektum’un hayatından almamız gereken dersler arasında; engelleri dolayısıyla -fiziki ya da başka engelleri- toplumda zorluk yaşayan kardeşlerimizin işini kolaylaştırmak, onlara Kur’an’ın vermiş olduğu değeri vermek hem de engelli bile olsa, Abdullah Bin Ümmü Mektum’un mesuliyet duygusundan istifade ederek, hayatımıza bir sorumluluk duygusu taşıyıp cennete ve Cemalullah’a gidecek bir hayatı yaşamaya çalışmak da olmalıdır...